

BİZİMLE İLETİŞİME GEÇEBİLİRSİNİZ

Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

19 Mayıs Mahallesi, Sinan Ercan Caddesi,
No:29, 34736 Kadıköy/İstanbul

(0216) 302 59 59

erenkoyruhsinireah.saglik.gov.tr

**ERENKÖY RUH VE
SİNİR HASTALIKLARI
EĞİTİM VE ARAŞTIRMA
HASTANESİ**

**BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
UYGULAMA VE
ARAŞTIRMA
MERKEZİ**

AMFETAMİN İLE İLİŞKİLİ BOZUKLUKLAR

T.C. Sağlık Bakanlığı

ERENKÖY RUH VE
SİNİR HASTALIKLARI
EĞİTİM VE ARAŞTIRMA
HASTANESİ

BAĞIMLILIKLA
MÜCADELE
UYGULAMA VE
ARAŞTIRMA
MERKEZİ

Amfetamin ve Türevleri Nelerdir?

Amfetaminler en yaygın kötüye kullanılan bağımlılık yapıcı maddeler arasında olup tıbbi amaçlarla da (örneğin Ritalin) kullanılmaktadır.

Amfetamin türevleri içinde yer alan Metamfetamin yapı olarak Amfetaminden bazı farklılıklar gösterir. Merkezi Sinir Sistemi üzerine daha tehlikeli etkilere sahip olan Metamfetamin'in **sokak isimleri** "met, speed, kristal ve ice" dir.

Nasıl Maddelerdir?

Uyarıcı ve halüsinasyon yapıcı özelliği olan sentetik bir maddedir. Hap, beyaz toz veya kristal halinde bulunur. Ağızdan alınabilir, burna çekilebilir veya damar yoluyla kullanılabilir.

Etkileri Nelerdir?

Kısa Dönem Etkileri

- Amfetamin, alındıktan kısa bir süre sonra etkisini gösterir ve bu etki 8-24 saat aralığında devam eder. Bu etkiler öncelikli olarak kalp damar sisteminde görülür.
- Kalp atışında hızlanma, kalp ritim bozuklukları, kan basıncında yükselme, buna bağlı olarak iç kanama ve beyin kanamalarına bağlı olarak ölüm gerçekleşebilir. Ek olarak beden ısısında artış, göz bebeklerinde büyüme, vücutta yaygın titreme, ağızda kuruluk, ishal, bulantı, kusma ve iştahsızlık gibi belirtiler görülür.
- Kullanan kişide uyku bozuklukları, algı bozuklukları, halüsinasyonlar, paranoya ve saldırganlık gibi durumlar sıklıkla görülür. Etkisi geçtiğinde ise kişide hayal kırıklığı, enerjide azalma, kendini iyi hissetmeme ve yoğun bir çökkünlüğe sebep olur.

Uzun Dönem Etkileri

Amfetamin ve türevlerinin kullanımı, kişide çok ciddi fiziksel ve ruhsal hastalıklara yol açar.

- Kısa dönemde görülen etkilere ek olarak "met ağzı" denilen ileri derecede diş çürümeleri, ağız içi ve dışı yaralar, ağızda kötü koku oluşumu ve deri iltihapları görülür.
- Uzun süreli kullanıma bağlı olarak uyku ve iştah bozulmaları belirgin hale gelir. Hipersomnia (sürekli ancak dindendirici olmayan uyku hali) ve anoreksiya (aşırı kilo kaybı) görülebilir.
- Ek olarak kişide Parkinson hastalığı benzeri istemsiz hareketler oluşabilir. Damar içi kullanıma bağlı olarak Hepatit B/C ve HIV gibi enfeksiyon hastalıklarının bulaşma riski de artar.
- Amfetamin ve türevlerini kullanım süresi ve sıklığı arttıkça iş verimi ve konsantrasyon düşer. Yüksek dozda kullananlarda psikotik davranışlar ortaya çıkar. Tam anlamıyla paranoid şizofreni belirtilerini taklit eder ve "amfetamin psikozu" olarak adlandırılır.
- Amfetamin kullanımı ilk aşamada cinsel aktivite artış yaratırken sonraki aşamalarda cinsel işlevlerde bozukluk ve isteksizliğe neden olur. Gebelikte kullanımına bağlı olarak doğacak olan bebekte anomali riskinde artış söz konusudur.

Yoksunluk Belirtileri

Amfetamin yoksunluğu 2-4 gün arasında çok Őiddetlidir ve yaklaşık bir haftaya kadar sürebilir.

Bu belirtiler kiŐiden kiŐiye deęiŐkenlik göstermekle birlikte en yaygın olarak:

● BaŐ ağrısı
● Terleme
● Mide ve kas krampları
● Kaygılı ve endiŐeli ruh hali
● Mutsuzluk
● AŞırı çökkün ruh hali
● Güçsüzlük
● Kabuslar

gibi yoksunluk belirtileri ortaya çıkmaktadır.

Nasıl Bırakabilirim?

Tedaviye karar vermiş olmanız amfetamin ve türevlerinin kullanımının size, ailenize ve çevrenize verdiği zararları fark etmekte olduğunuzu gösterir. İyileşmenin en önemli adımı tedaviyi istemektir.

Başvuru sonrasında hekiminizle yapacağınız ilk görüşmede,

Bağımlılık şiddetiniz belirlenir.

Ruhsal durumunuz değerlendirilir.

Aile ve sosyal ilişkileriniz değerlendirilir.

İhtiyaç duyulan kan ve diğer tetkikleriniz yapılır.

Sizin için en uygun tedavi ve takip planı oluşturulur. Gerekli görülmesi halinde ilaç desteği sağlanır. Bununla birlikte ihtiyaç halinde bireysel ve/veya grup terapileri planlanır. Bu sürece **ailenizin de dahil edilmesi** tedavinin başarısı açısından çok önemlidir.

Bırakırsam Ne Kazanırım?

Alacağınız destekle birlikte amfetaminlerin vücudunuza verdiği zararlardan arınmaya başlarsınız. Amfetamin kullanımını bıraktığınızda uykunuz düzene girmeye başlar. Tedavinizi sürdürdükçe ve iyilik haliniz devam ettikçe hafızanız, dikkatiniz ve öğrenme becerilerinizdeki güçlenmeyi fark edeceksiniz. Zamanla bedensel ve ruhsal olarak daha iyi hissedeceksiniz

Sabırlı olup kendinizi desteklerseniz, iyileşebilirsiniz.

Size en yakın
**Alkol ve Madde
Bağımlılığı
Tedavi
Merkezlerine**
başvurabilirsiniz.

Sağlık Bakanlığı
ALO 191
Uyuşturucu ile
Mücadele
Danışma ve
Destek Hattı'nı
arayarak destek
alabilirsiniz.

baumer@sbu.edu.tr
mail
adresinden
ulaşabilirsiniz.

BİZİMLE İLETİŞİME GEÇEBİLİRSİNİZ

Hazırlayanlar

1. Doç. Dr. Rabia BİLİCİ
2. Uzm. Dr. Başak ÜNÜBOL
3. Psikolog Elif ÇİNKİ
4. Psikolog Gizem AKÜLKER
5. Dr. Fatma KANTAŞ YILMAZ

Kaynaklar

1. Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Madde Bağımlılığı Tanı ve Tedavi Kılavuzu El Kitabı, 2012.
2. Lowinson and Ruiz's Substance Abuse: A Comprehensive Textbook Fifth Edition by Dr. Pedro Ruiz MD (Editor), Eric Strain MD (Editor)
3. Prof. Dr. İ. Tayfun UZBAY, Madde Bağımlılığı, İstanbul Tıp Kitabevi, 2015, 1.Baskı
4. Prof. Dr. Kültegin ÖGEL, Sigara, Alkol ve Madde Kullanım bozuklukları: Tanı, Tedavi ve Önleme. Yeniden Yayınları. İstanbul, 2010.
5. Care of Drug Users in General Practice, A Harm Reduction Approach, Second Edition, Edited by Berry Beaumont, Foreword by David Haslam.

